

آبی بی کران عشق

بر اساس خاطرات کارکنان و همسران
ناوگروه ۷۵ نیروی دریایی ارتش

آذر ایرانی

۱۴۰۲

سرشناسه	ایرانی، آذر، ۱۳۷۱-
عنوان و نام پدیدآور	آبی بی کران عشق بر اساس خاطرات کارکنان و همسران ناوگروه ۷۵ نیروی دریایی ارتش / آذر ایرانی؛ ویراستار مرتضی مشاکی.
مشخصات نشر	تهران: سازمان عقیدتی سیاسی آجا، انتشارات، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	۲۵۶ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۶۵۱-۷۵-۱: ریا: ۱۲۰۰۰۰۰
وضعیت فهرست‌نویسی	فیا:
موضوع	ایران. ارتش. نیروی دریایی — کارکنان — خاطرات
موضوع	Iran. Army. Navy -- Personnel -- Diaries :
موضوع	جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ — عملیات دریایی ایران
موضوع	Iran-Iraq War, 1980-1988 -- Naval operations, Iranian
	همسران ایثارگران جنگ — ایران — خاطرات
	War participants' spouses -- Iran -- Diaries*
شناسه افزوده	سازمان عقیدتی سیاسی آجا. انتشارات
رده بندی کنگره	DSR ۱۶۰۶:
رده بندی دیویی	۹۵۵/۰۸۴۳۰۹۲۲:
شماره کتابشناسی ملی	۹۳۶۱۶۴۲:
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیا:

آبی بی کران عشق بر اساس خاطرات کارکنان و همسران ناوگروه ۷۵ نیروی دریایی ارتش

www.ketab.ir

- نویسنده: آذر ایرانی
- ویراستار: مرتضی مشاکی
- صفحه‌آرایی و طراحی جلد: محسن حسین‌خانی
- ناظر چاپ: محمدناصر بیانی
- نوبت چاپ: اول
- سال چاپ: ۱۴۰۲
- شمارگان: ۵۰۰ نسخه
- قیمت: ۱۲۰/۰۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۶۵۱-۷۵-۱
- ناشر: انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی آجا
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه ارتش جمهوری اسلامی ایران

«این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.»

نشانی: تهران، صندوق پستی ۳۳۷۶-۱۶۷۶۵، سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران

معاونت فرهنگی و روابط عمومی (اداره فرهنگی و انتشارات) وبگاه: www.aja.ir

تلفن: ۸۱۹۵۹۳۸۱ و ۸۸۴۷۵۵۰۳ نشانی الکترونیکی: ajapub@yahoo.com

مرکز توزیع محصولات فرهنگی ارتش: ۲۲۹۳۹۱۲۴

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۹
مقدمه نویسنده.....	۱۷
کارکنان و همسران ناوشکن سهند.....	۲۵
کارکنان و همسران ناوبندر مکران.....	۹۷
ناخدا یکم عرشه مسعود بیگی، فرمانده ناوشکن سهند.....	۱۵۵
ناخدا یکم ستاد علیرضا رضائیان، فرمانده ناوبندر مکران.....	۱۸۱
ناخدا یکم عرشه محسن رزاقی، جانشین فرمانده ناوگروه ۷۵.....	۱۹۳
امیر دریادار دوم ستاد مجتبی محمدی، فرمانده ناوگروه ۷۵.....	۱۹۹
امیر دریادار ستاد حسین خانزادی، فرمانده پیشین نیروی راهبردی دریایی ارتش.....	۲۱۵
به روایت تصاویر.....	۲۳۳

زمانی که حمله عراق به ایران آغاز شد، نمونه‌های مشابهی از این دست محاصره برای کشورمان رخ داد، به‌طوری‌که عراق در مقاطع مختلفی، ناوگان خود را در خلیج فارس مستقر کرده بود تا مانع تجارت دریایی ایران شود. به دنبال این اقدام، ایران سعی کرد کشتی‌های تجاری خود را اسکورٹ نماید. بر این اساس، حدود ۱۰ هزار کشتی در زمان جنگ اسکورٹ شدند تا آسیبی به تجارت دریایی کشور وارد نشود.

در راستای مبارزه با محاصره اقتصادی و مزاحمت‌های عراق برای ناوگان تجاری کشورمان در ماه‌های ابتدایی جنگ، در هفتم آذرماه ۱۳۵۹ نیروی دریایی ارتش در عملیاتی مشترک با نیروی هوایی، توانست نیروی دریایی ارتش عراق را به‌طور کامل منهدم و از بین ببرد. پس از جنگ و در سال‌های اخیر، تهدید دیگری برای تجارت دریایی کشور ایجاد شد؛ دزدی دریایی در خلیج عدن. البته دزدی دریایی تنها مختص خلیج عدن نیست، بلکه شرایط مشابه آن در تنگه مالاکا و آمریکای جنوبی نیز صادق است و اغلب کشورهای که از لحاظ مالی دچار مشکل هستند، به کشتی‌هایی که از این مناطق عبور می‌کنند حمله کرده و یا بار کشتی را نگه می‌دارند و از صاحب پرچم آن کشتی تقاضای غرامت می‌کنند که به‌طور معمول به حسابشان واریز می‌کنند و یا با چمدان‌های پولی که به‌وسیله بالگرد به دستشان می‌رسانند، کشتی سرقت شده را آزاد می‌کنند.

زمانی که نخستین کشتی ایرانی در سال ۸۸ مورد حمله دزدان دریایی قرار گرفت، ایران ناوگروه‌های مختلفی از نیروی دریایی راهبردی ارتش را به آن منطقه اعزام کرد و بارها با دزدان دریایی درگیر شد تا جایی که یکی از کشتی‌های خود را که حامل بار شکر بود از دست دزدان دریایی

نجات داد که اگر حضور به موقع نیروی دریایی ارتش نبود، با از دست رفتن آن کشتی بحران بزرگی در تأمین شکر در کشور اتفاق می افتاد. امروزه تقریباً از مبدأ ایران تا مقصد مورد نظر، کشتی‌ها اسکورت می‌شوند و این کار هر روز در حال انجام است. نیروی دریایی ارتش پس از گذشت حدود ۴۴ سال از انقلاب اسلامی، ضمن اینکه توانسته یگان‌های خود را که بیش از ۵۰ سال از عمر آنها می‌گذرد حفظ کند، بلکه به دلیل تحریم‌های گوناگون به آن درجه از دانش و توانمندی رسیده که خود در واحد کارخانجات و با همکاری وزارت دفاع انواع یگان‌های سطحی و زیرسطحی مورد نیازش را طراحی، اجرا و عملیاتی می‌کند. یکی از این یگان‌ها که با دانش و توانمندی متخصصان داخلی کشورمان ساخته شده، ناوشکن سهند است که تمامی آن توسط متخصصان ایرانی طراحی و ساخته شده است.

در دنیای علم و دانش، هر درسی یک امتحان دارد؛ زمانی که ما یک یگان سطحی یا زیرسطحی را طراحی و می‌سازیم، باید یک جایی آن را آزمایش کنیم تا از سلامت سازه و قطعات، اطمینان حاصل کنیم. بعد از اینکه جوشکاری بدنه یگان در dock (حوضچه خشک) به اتمام رسید و قطعات ساخت شرکت‌های مختلف ایرانی روی آن نصب شد، نیازمند انجام تست‌های سه‌گانه است. در پایان باید سه نمونه تست را به انجام برساند که به آن تست‌های کارگاهی می‌گویند، پس از آن نوبت به تست‌های بندری و تست‌های دریایی می‌رسد.

پس از اینکه ناوشکن بومی سهند به دست توانمند متخصصان داخلی ایرانی ساخته شد و در تست‌های سه‌گانه موفق عمل کرد، در آذرماه ۱۳۹۷

به دریا الحاق شد. زمانی که در سال ۱۳۹۹ ناوشکن سهند برای مأموریت ناوگروه ۷۵ انتخاب شد، هم آزمون خوبی برای یگان و هم برای کارکنان محسوب می‌شد تا این ناو ایرانی روانه اقیانوس هند و اقیانوس اطلس شود؛ جایی که دریا اغلب توفانی و خراب است و یگان‌هایی که وارد این منطقه می‌شوند، باید وزن بالای ۱۰ هزار تن داشته باشند؛ اما توناژ سهند ۱۳۰۰ تن است؛ ناوی که ساخت و تولید کشور خودمان است و اکنون آنقدر به آن اطمینان وجود دارد که راهی چنین مأموریتی می‌شود.

در آن برهه زمانی از بابت ناوبندر مکران که توناژ آن ۱۰۰ هزار تن است نگرانی زیادی وجود نداشت، اما بهترین جایی که می‌شد ناوشکن سهند را مورد آزمایش و آزمون دریانوردی قرار داد، همین منطقه دریایی و همین مأموریت بود.

قبل از اعزام یگان به دریا، در ستاد نیروی دریایی راهبردی ارتش، ایده‌ها و بررسی‌های لازم صورت گرفت که در اصطلاح به آن بازی جنگ می‌گویند. در همان بازی جنگ مواردی از قبیل اینکه اگر سازه دچار مشکل شد چه کنیم؟ یا اگر نفقات مریض شدند چه باید کرد؟ اگر مورد حمله قرار گرفتند و اگر مسیر عوض شد چه باید کرد؟ که همه این موارد مهم در همین بازی جنگ بررسی می‌شود.

ناوگروه ۷۵ در ابتدای سال ۱۴۰۰ به‌منظور شرکت در سالگرد تأسیس نیروی دریایی روسیه و با هدف محک زدن توانمندی‌های خود در دورترین و سخت‌ترین آبراهه‌های جهان با دو یگان ناوشکن ایرانی «سهند» و «ناوبندر مکران»، که به‌عنوان ناو پشتیبانی انتخاب شده بود، به این مأموریت اعزام شدند. این ناوگروه ایرانی که نخستین بار در اغلب

آبراهه‌ها و تنگه‌هایی همچون دماغه امیدنیک، خلیج بیسکی، کانال مانش، تنگه اسکاژراک و گریت‌بلت حضور پیدا می‌کرد، توانست با عبور از سخت‌ترین آبراهه‌های دنیا، کل قاره آفریقا را دور بزند و سپس به اروپا برسد و در تمام این مدت نیاز به پهلوگیری در هیچ بندری نداشته باشد که این خود نشان می‌دهد که برای چنین مأموریتی تمام پیش‌بینی‌ها به‌طور دقیق بررسی و اجرا شده بود.

ناوگروه ۷۵ ضمن رعایت تمام موازین حقوق دریایی، در اغلب مناطق دریایی از جمله کانال مانش توانست حضوری مقتدرانه در دریاهای دور داشته باشد و در این مورد بسیار حرفه‌ای عمل کند. آنها ضمن عبور حرفه‌ای و برای نخستین بار از مناطق راهبردی دریایی همچون گریت‌بلت که دارای شرایط خاصی است، بشمار هوشمندانه توانستند از طریق عکس‌ها و تحلیل‌هایی که در اختیار افسران راهبر قرار گرفته بود، موفق و بدون مشکل از این منطقه عبور کنند. برای مثال با وجود اینکه برای نخستین بار بود ناوگروه ایرانی در این مناطق حضور پیدا می‌کرد، اتاق فکر ستاد نیروی دریایی راهبردی ارتش به‌خوبی می‌دانست ارتفاع این پل تا سطح دریا چقدر است و یا عمق آن چه اندازه است و چگونه می‌توان بدون مشکل از آن عبور کرد و تمام این دانسته‌ها به افسران راهبر منتقل شده بود.

تمام این دانسته‌ها به آنها کمک کرد تا بدون تهدیدی چشمگیر به خلیج فنلاند و از آنجا به بندر سن‌پترزبورگ و مراسم ۳۲۵امین سالگرد تأسیس نیروی دریایی روسیه برسند. در آن برهه، کمتر کسی فکرش را می‌کرد که ایران دعوت رسمی کشور روسیه را برای شرکت در این

مراسم قبول کرده باشد و با طی مسافتی طولانی، ضمن محک زدن به توانمندی‌های خود، توانسته باشد در اقیانوس اطلس و دریای شمال حضور پیدا کند و دعوت یکی از ابرقدرت‌ترین نیروهای دریایی جهان را بپذیرد.

حضور ناوگروه ایرانی در دورترین مناطق دریایی سروصداهای رسانه‌ای بسیاری را به پا کرده بود و حدس و گمانه‌زنی‌های زیادی مبنی بر هدف و مقصد این ناوگروه بارها رسانه‌های خارجی را با اشتباه و سردرگمی مواجه کرد. ناوگروه ایرانی به همراه ناوگروه‌هایی از کشورهای پاکستان و هند در این مراسم شرکت کرد و برخلاف کشورهای هند و پاکستان که بارها در بنادر مختلف در طول مسیری متفاوت پهلوگیری کرده بودند، بدون نیاز به پهلوگیری و تنها با پشتیبانی ناوبندر مکران توانسته بود پس از ۸۳ روز دریانوردی به بندر سن پترزبورگ روسیه برسد و مورد استقبال رئیس‌جمهور و دیگر مقام‌های کشور روسیه قرار بگیرد. این دریانوردی طولانی یکی از تاریخی‌ترین دریانوردی‌های کشورمان در چند قرن اخیر بوده است. یک اتاق فکر قوی، یک پشتیبانی و لجستیک قدرتمند با حضور دانشمندترین افسران عالی‌رتبه نیروی دریایی ارتش، مأموریتی را طراحی و به مرحله اجرا درآورد که در تاریخ دریانوردی جهان نیز مثال‌زدنی است. اینکه ناوگروهی با وجود تهدیدها و تحریم‌ها بتواند با ناوی که ساخت کشور خودش است، از سخت‌ترین و دورترین تنگه‌ها و آبراهه‌هایی همچون دماغه امیدنیک بدون پهلوگیری در هیچ بندری عبور کند و اقتدار دریایی خود را به رخ جهان بکشد، خود مصداق بارزی از خودباوری و پیشرفت و اقتدار دفاعی کشور ایران

است؛ ناوگروهی که متشکل از بهترین کارکنان در بالاترین سطح آمادگی رزمی توانست ردپایی از خود در تاریخ به ثبت برساند و تا همیشه نام ناوگروه ۷۵ در تاریخ کشور عزیزمان درخشان و سربلند باقی بماند و پاسخ محکمی به کشورهای یاوه‌گویی همچون رژیم صهیونیستی که بارها در رسانه‌های خود این ناوگروه را تهدید کرده بودند، بدهد.

اعضای اتاق فکر نیروی دریایی ارتش، ضمن پوشالی خواندن این تهدیدها، با طراحی مسیر بازگشت ناوگروه از مسیر کانال سوئز و دریای سرخ و همچنین گذر از بیخ گوش رژیم صهیونیستی ثابت کرد که هرگز واهمه‌ای از تهدیدهای اینچنینی نداشته و هیچ تهدیدی رابی پاسخ نمی‌گذارد و مصداق بارز این تهدیدهای پوشالی، ادعای تمسخرآمیز این رژیم مبنی بر ندیدن ناوگروه، خود حاکی از بنیاد نیست این رژیم غاصب است.

ناوگروه ۷۵ ضمن ارتقای اقتدار جهانی کشور عزیزمان، بنا به فرموده رهبر انقلاب، باعث عزت بخشی به ملت ایران شد و با ثبت ۴۴ هزار کیلومتر دریانوردی، پس از ۱۳۳ روز، در تاریخ ۲۱ شهریور ۱۴۰۰ به میهن عزیز و خلیج تا همیشه فارس بازگشت؛ به راستی که تاریخ در پیشگاه ۳۱۷ دریادل ارتشی که باوجود تحمل سختی‌ها و مشقت‌های فراوان و دوری از خانواده به مدت شش ماه توانستند بر عزت و اقتدار میهن عزیزمان بیفزایند، تعظیم خواهد کرد. همانا این دریادلان نجیب و سرافراز، رد پای روشنی در دل تاریخ دارند و آیندگان خود درباره آنها به عدالت قضاوت خواهند کرد.